

(Övveli öten sayıımızda)

Tarix göstərdi ki, Heydər Əliyevin "Mən ona özüm kimi inanıram" sözləri tam haqlıdır. Xalqımız da Ulu Öndərin vəsiyyətinə uşa tutdu. Birmənalı qeyd etmək lazımdır ki, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev neçə bar uğurlu siyaset yerdidi. Sözün hoqiqi monasında avşələcə Azerbaycan həqiqötür ilə dünyani fəth eddi, aparcı dövlətlərin, siyasi şəxsiyyətlərin her birini inandırdı ki, Azerbaycan həqiqötür neyə esaslanır. Büttü bunlarda o, Ulu Öndərin siyasi varisi olduğunu atasının manevi irsinə esaslanırdı. Sözün hoqiqi monasında Heydər Əliyevin zəngin mənəvi irsi var. Onun nəşr olunmuş cəxidliliklərinin her bir sehisindən biz Azerbaycan həqiqatlarının şəhərinin görə bilərik. Ulu Önder yaranmış ateşkəs imkanlarından istifadə ilə ordu quruculuğunu yüksək məhrəhəyə çatdırıldı. İqtisadiyyata tərtib verdi. Dünən investorlarının diqqətini Azerbaycana yönəldti. Sözün hoqiqi monasında Azerbaycan sürətli inkişaf yoluna çıxdı. İlham Əliyev isə bu yolu uğurlu davam

etdi. Artı ona məlum idi ki, Azərbaycan iqtisadi cəhdən sərüət inkişaf yoluna çıxb. Ordunə dənya hərb sisteminin uğurlarını öyrənib. Bir sözə, savaş elminin Azərbaycan ordusunu məhz İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə mükməmlilikle menimsoyib kamiliçk həddinə çatdırıb. Bütin bunların hamisində Heyder Əliyev yolu ilə getmeyin asas olduğunu prezident özü de yaşı bilirdi. Ona görə də elə Sevindik Nasibəğlünən töqdimində bizi müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin atası Heyder Əliyev haqqındaki parlaq düşüncələrində Ulu Önderin obədiyyatı obrazını da görürük: "Heyder Əliyev öz xalqını zamanın müraciətə tarixi-siyasi sınaqlarından uğurla çıxırmış ve ardıcılı mühərbiçi apararaq onu müstəqiliyilə qovuşdurmuş qüdərtlə şəxsiyyətdir. Azərbaycan xalqı yenə əsre və yeni minilliyyə məhz Heyder Əliyev zəkasının işğında qədəm qoymusdur. Davamlı yükseliş yolunda inanla irəliləyən məhsət Azərbaycan Heyder Əliyevin həyat amalının tentənesidir". Məlumdur ki, dünən diplomatiyasında, gərgin beynəlxalq siyasi arenada Azərbaycanın prezidentini qatıyyətli siyasetçi, güclü herbi strateq, em Başlıcası, sarsılmış siyasi irade sahibi kimi tanıayırlar. Maraqlıdır ki, İlham Əliyev özünün bütün siyasi və eməli fealiyyətinin uğurlarını məhz Heyder Əliyev zəkasının işi ilə bağlayır. O çox yaşı bilir ki, siyasi varisi olduğu atasından yadigar qalan mənəvi ihs rəh vaxt onun yolu üçün işqdır. Təla e o gotirdi ki, İlham Əliyev də atası kimi çox böyük tarixi sınaqlardan keçməli oldu. Hər birimiz yaşı bilir ki, dünəninin güc sabıhləri erməniləri həqiqisiz olduğunu haldə müdafiə edir. Onların Azərbaycan xalqının tarixi torpaqlarını işgal etməsina gör yumor. Ən Başlıcası, bir milyondan çox Azərbaycan türkünü tarixi torpaqlarından qodqarsasına, vandallıqla çıxarırlar. Bu gün İlham Əliyev bu heqiqiyyəti 44 günlük müharibənin qələbəsi fonundu yena dünyaya dikti edir. Biz hiss edirik ki, Zəngozur yolunun açılması da real olacaq. Həlo qəribi Azərbaycandan vandallıqla qovulmuş olan Azərbaycanlıları da öz tarixi məskənlərinə məhz onun qatıyyətli

Məlumord ki, Heydər Əliyev haqqında neinki Azərbaycan publisistləri, yazıçıları, siyasi xadimləri yorulmadan yazar, onun tarixi-əməli fəaliyyətini en müxtəlif tərlərləndən şərh edirlər. Eləcə da, beynəlxalq arenanın dünya söhərtli elm adamları, sonotkarları, siyasi xadimləri yorulmadan onun mənəvi risini öyrənir, mürabizə istiqamətlərini tədqiq edir və onu haqqında gelecek naminə obyektiv, deyərli fikirlər söyləyirler. Bu fonda ardıcıl olaraq nəşr olunan kitabların mahiyyətinə vərsaq, deməliyik ki, bu böyük söz axınındır. Real tarixi şəxsiyyətin haqqında ayrı-ayrı insanların semimi düşüncələridir. Heydər Əliyevi gelecek nöşterlər üçün olduğu kimi teqdim etmək baxımdan bu düşüncələrinə evezsiz rolu var. Demək, Sevindik Nəsibogluonun da hayat yolunda Heydər Əliyev şəxsiyyətini

ULU ÖNDƏR İŞİĞİNDƏ

Sevindik Nasiboglu kitabda verilen "Ulu Önder" adlı ilk yazısında uşaqlığ dùnyasının dùşüncelerini ifade edib. Maraqlıdır ki, kitabda hemin dùşünceler sınıfında yazılmış inşa-esse janrından qələmə alımb. İndi 10 dekabr 2015-ci il tarixi ile göstərilmiş ikinci sınıf şagirdinin hemin əlyazmasını nezərdən keçirirsem, Sevindik Nasibogluınun həssas uşaqlıq dùnyası ile üz-üzə qalmış nə qədər maraqlıdır: "Bəli, o, əbediyətə qovuşdu. Dahi Heydər Əliyev aramızda olmasa da, onun gözəl emməleri, vətənpərvərliyi daima qəlibizmizde əbədi yaşayacaqdır. O vəfat edəndən sonra onun yolunu davam etdirən yeganə oğlu İlham Əliyev olmuşdur. Biz biliirki, o, göyər qədər əbədi, zirvələr qədər ucadır. Xalqımız onu anır, onun ezziz xatiresi önündə baş eyir. Səni sevirik, ey Ulu Önderimiz. Səni bətin vətənin oğlu deyil. Sən bizim en çox sevdiyimiz tək Ulu Önderimizsin. Sən olmasasdın, Azərbaycanımız indiki kimi çiçəklənəmezdi. Sən olmasasdın, daha vətənimiz müstəqil bir ölkə olmazdı. Sən ömrünən səksən illiyinə qəder bizim üçün çox şey etdin. Məzərandır rahat uy, bizim Ulu Önderimiz. Səni heç bir vaxt unutmayıacağım. Bizim üçün səndən başqa heç bir lider yoxdur, Heydər Əliyev, ezziz babamız!" Bu qeydlərdən sonra mülliəf tətəssüratlarını yazının sonuna eləvə edir: "Hemim gün mən dərsəndə evə qayğıdan valideyinlərə dedim ki, eله bil, meloklər meni göye qaldırın. Bir həftə özümü göyo qalxmış kimi hiss etdim". Bu sözləri kim, necə, sünii şəkilde ifade edə bilər? Bu sözlər dörin hissiyatının bohrusıdır. Sanki kiçik yaşı bir növe sözü həqiqi monasında özbabası haqqında düşüncələrini ifadə edib. Onun doğmalığını, hərəkatını öz varlığında duyur.

Sevindik Nesiiboğlunun kitabda verilmiş marqalı yazılarından biri "Qehreman xalqın qehreman oğlu" adıdır. Yazının adına diqqət etmək bəs edir ki, Sevindik Nesiiboğlun düşünce imkânlarını aydın təsəvvür edəsin. Birinci növbədə o, xalqımızın tarixi qəhrəmanlıq obrazını öndə görür. Demək, onun düşüncəsinə görə xalq özü qəhrəmandır, onun içərisindən bir qəhrəman oğul mütləq çıxmışdır, votenin qarənliqlərini dağlıtmalıdır ve xalqını işıqlığa çıxarmalıdır. Maraqlıdır ki, Sevindik Nesiiboğlunun təsvirlerinde xalq ve Ulu Önder obrazı bir-birindən o qədər de ayrı təsvir olunmur. O, bu obrazları vəhdətde görür. Onları bir-birinə bağlayan telleri aydın qayravır. Bu həssas yanşma, xüsusiilə, tarixle bağlı bilgiler ona imkan verir ki, voten tarixini de inceleyə bilsin. Bu tarixin fonundə Heyder Əliyevin mükemmel obrazının təqdimi etsin. Xalqın qehreman oğlu kimi hansı iş onun esas missiyasıdır? Bu ritorik bir sualdır. Amma Sevindik Nesiiboğlu, bu suala çox samimi

cavab verir. Zənnimcə, onun eserindən bir parçanı burada da oxucuya təqdim etmək yerinə düşür: "Xalqını sevməli, qorulmasın. Uşaqdan-böyüye her kesin qəlbində taxt qurmaq üçün yox, uşaqdan-böyüye her kesin parlaq geleceyə sahib olmayı üçün yaşaması şəxsi. Əger bir gün xalqın sənəcətiyi olsa, heç düşünmədən onun uğrunda her seyidən keçməməsin. Ölümündə qorxmamalı, ölümün gözüne dik baxmalsın. Ulu Önderimizdən dediyi kimi, əger bir gün bir nəmərd güləsli, bir terrorçu güləsli səni heyatdan alıb aparacaqsə, bütün ailən və sevdiklərinle birgə ana vətəne qurban getməyə hazır olmalsın ve lazımlı geldiyi an qurban getməkden qəsikməməsin! Sən xalqım" deməli, xalqın da senin adını söyleməlidir. Önder adı insana elə-bələ verilmesi. Önder adını veren birdir, o da xalqdır! Bir xalqın öndərini bu ad ancaq öz xalq tərəfindən verili bilər. Bütün bu sözler elə en yaxşı Ulu Önderimizdə öz təsdiqini tapır. Ele ona görə da Heydər Əliyev hem uludur, hem de öndərimizdir. Bu, xalq tərəfindən 1993-cü ilin 15 iyununda qoyulmuş deyişdirilməz və yekdiliklə qəbul olunmuş qanundur. Bu deyişdirməyə heç kesin güclü çatmayıb, cəta da bilməz". Fenomenlərin, qeyri-adı dəüşincə sahiblərinin qənaetləri cəbbedici olur. Sevindik Nəsibogluñun bu düşüncelerində de oxucunu özüne çəkmək güclü var. Maraqlıdır ki, o, fikrini çox deqiq mənqübü şərh edir. Xalqın uğrunda isə görəmkən gərek onu sevesən. Təkə sevməklə de iş bitmir. Müəllif hem de elave edir ki, gerek özündən daha çox xalqını qoruya biləsen. Yalnız bu zaman xalqın senin kimliyini bilər. Xalqın hiss edər ki, uğrunda vuruşun var, savasın var ve o zaman xalq da bir yumruq kimi soninətrafında birləşir. Həqiqətən de bu tarixi bir yolda idil. Heydər Əliyev bütün eməli fealiyyətində aşkarlığına sadıq qaldı. Fikrindən keçənləri, niyyətlerini, arzullarını, isteklərini xalqılı ilə bəllişdir. Bir sözə, getdiyi yolda xalqı ilə birlikdə oldu. Ele buna görə de heç nəden qorxmadi, hətta ölümü tehdid olununda beşər geri çəkilmedi. Xalqın yolunda qurban getməyi de özüne şərhə bildi.

İnsanlar Heydər Əliyevə inanırdılar. Onun sarsılmaz güc menbiyi olduğunun hiss etdirildər. Ona görə de onun arxasına getmekdən çəkinmədilər. Heyat gördü ki, özünü qoruma hissi ili Heydər Əliyevin ətrafında birilmişsədə seehv etmemişib. Ən baslıcısı, xalq son nəticədə gördü ki, Heydər Əliyev vətəni ona dəhsətli bələdalardan xilas etdi. Azerbaycanın bətövlüyüünü temin etdi. Gələcək mübarizələr üçün aydın yol qoysdu, doğru-düzgün yol qoysdu.

Büyük hadis müzakeri. Ali Baş Komandan İlham Ölyiyevin apardığı siyasetin sayesinde bütün Qarabağın nezareti edirik. Tarixi Qarabağ torpaqlarını vandallardan ordumuz azad edib. Bütin bunların hamisini önde Ali Baş Komandan gedib. O da çok doğru olaraq qeyd edir ki, yolumuz yeganə işq məməyə Heyder Ölyiyev zekasıdır. Bu zəkanın türkəmən işığı hələ uzun zamanlar boyu xalqımızın yoluna aydınla səcəsəcək.

Sevinç Nisiboglu Heyder Əliyev mənəvi ırsının müxtəlif təroflərdən tödqiq edib. Məlumdur ki, Heyder Əliyev Azərbaycan dilinin varlığını ehsasızlıq milli sorvet hesab edirdi. Bu dilin saflığını qorumaq üçün hər cür vəsaitlərlə istifadə edirdi. Kitabda beş bir Başlıq var: "Ulù Öndərimiz Heyder Əliyev ve Azərbaycan dili". Başlıq özü yaxının nəden dansaşağı, müəllifin hansı məsələlərə toxuna bileyceyini bəri başdan anladır. Müəllif düşüncəlerində insan təleyini zamanla, məkanla, onun hansı milletə mənsub olması like bayılır. Nohayət, beş bir qənaət gelir ki, her kesin təleyi hom de onun dilindən asılıdır. Dil xalqın vəstənə birliyini temid edən, esas vəsiti kimi şəhərin Sevinç Nisibogluñun yazısında. Müəllif poetik duygularla qəleme alıdıq, hemin esərindən bir parçanı yeqin ki, her kes

məmənnünlüqlə oxuyardı: "Her bir insan üçün onun doğduğduğu zaman, məkan, onun hansı milletə mənsub olması, onun böyüköl boyabaşına çatdı, usaqlığını keçirdiyi yerlər, şahid olduğu hadisələr və s. bu kimi anlayışlar ne qədər önemlidir, onuñ dilinə aşan kimi söylediyi sözlerin hansı döle mənsub olması, yeni onun ana dilinin hansı dil olmasından o qədər, hətta ondan da çox önemlidir. Çünki ana dili məkan, zaman, millet ve s. anlayışlardan və məfhumlardan daha da üstün bir anlaysıdır. Ona görə ki, insan doğduğuluñ andan yəfiyi etdiyi ana qədər söylediyi bütün sözleri dilde söyliyir. Yürüdüyü bütün fikirləri bu dilde irəli sürür, etdiyi bütün çıxışları bu dilde cynirdi. Ne qədər zamanın və zəmanəde adamlarının diktesi ile məbcuriyyyətdən soydaşlarımız bu dili danışmaqçı çətinliklər çəksərlər de, yene de bu dili unutmaçalarlar və heç bir zaman unutmayaçalarlar. Çünki insanlar ana dilində sesləşən ana laylasıyla gecə şirin yuxuya dalmış, hemin dilde olan eziyəlmələrə böyümişlər. Beləliklə, ana dili böyüköl boyabaşına çatanda və ondan da sonrakı dövrlərdə insan üçün en avəzsiz, tayı-berəber olmayan bir inciye çevrilmişdir. İnsan öz ana dilini heç bir zaman unutmamalı, bu dilin incisiyini, zerifliyini, doğmalığını, şirinliyini qoruyub saxlamalı və hər zaman bu dilde danışub bu dilde danışdıgi üçün de qurur hissi duymalıdır. Eyni ilə hamımızın idealı, xilaskarımız, mühafizəkarımız, avəzsiz və vələmə liderimiz, yeni, müasir Azərbaycanın qurucusu, memarı Ulu Öndərimiz Heyder Əlizər oğlu Əliyev kimi!" Müəllif maraqlı müqayisələr aparsın. Dilden danışanda sanki şirin usaqlıq ifadə tərzini duyulğu cümlələrə çevirə bilir. Ana dilində sesləşən laylalar yada salır. Sevindik Nəsibəoğlu göstərir ki, dil bütün doğmalığı ilə insanın yaddasına usaqlıq çağındañ horup. Hər kəs özünün usaq yaddasından gələn duyularını ilə dilinə sahib olur və özünü ifadə imkânlarını da dilində tapır.

Sevindik Nəsiboglu Azərbaycan dilinin zərfliliyi, incəliniyi tərenəm edir. Bu dilde danışmağın özünüñ de qırur mənbəyi olduğunu bildirir. Şübhəsiz, o bu duşgınlanmalarında, düşüncelerində Heydər Əliyevin Azərbaycan dilinə sevgisindən bəhrənərin.

Biz Heydər Əliyevin alla dillə ugurla
mubarizələrinin şahidi olmuşluqda.
Dilimizlə
bağlı mübahisəli möqamları görkəmli
alimlərin iştirakı ile müzakirəye verdi.
Neticəde her kəsə məlum oldu ki, Ulu Öndər
dile elek vətəni kimi baxır, xalqın özü kimi
baxır.

Məhəmməd k. Heydər Əliyev Azərbaycan dilini əla biliirdi, bu dili sevirdi. Ona görə de onun danışqən tərzi, ince yumor, fikrini qətiyyətə ifadə etməsi məhz dili derindən bilməsi ilə bağlı idi.

Sevindik Nəsibogluñun kitabında çox dəyəri yazarlar var. Özü de məraqılı meqamlara toxumur: "Ulu Önderimiz Heyder Əliyev türk birliliyi", "Azərbaycan-Türkiyə əlaqları Heydar Əliyev işində", "Qurtuluşdan böyük zəfərə gəden yol", "Ulu Önderin büstünü ziyyət et yaxud bir xalq isteyi", "Naxçıvanlılar Ulu Önderin

"yoldundadır", "Men faxr edirem ki...", "Beş ilden sonra", "Ulu Önder yadigar" ve s. Başlıqlar gösterir ki, Sevindik Nesiboglu Heyder Ölyiev yolumu mənən nəmimis, onun ırsını öyrənib, ruhuna uyğun en deyərli fikirlerini sezbid yazısına getirib. Sözün heqimənəsində Sevindik Nesiboglunun bə kitabı hem yeniyetmələr və gəncərlər üçün, hem de ümumiyətə Heyder Ölyiev ırsını öyrənnek isteyənlər üçün mərəqlə mənbədir.

Düşünürüm ki, 15 yaşlı genç şair-publisist üçün Ulu Önder iline en yaxşı töhfelerden biri elazığlı Sevindik Necibullah'ın "Ulu

ŞƏDDAT CƏFƏROV
iqtisad elmləri üzrə
fəlsəfə doktoru,